

• LİNİX NEDİR?

-

-

-

- Türker GÜLÜM

- Linux Kullanıcıları Derneği

-

-

- 3 Aralık 2006

-

Özgür / Açık Kaynak Kodlu Yazılım Nedir?

- Felsefe

- Kapalı Kaynak Kodu:
- Gelişim, kapalı kapılar ardında oluşur ve herkes sadece “bitmiş” sonuçları görür.
- Açık Kaynak Kodu:
- Düşünce üretme süreci herkese açıktır. Düşünce başından itibaren test edilmek üzere diğerlerine dağıtılır.

Özgür / Açık Kaynak Kodlu Yazılım Nedir?

- Kavramlar

- GNU (**G**NU is **N**ot **U**nix) 1983
- GPL – Genel Kamu Lisansı
- Copyleft
- Lisanslar.... GPL (General Public License), LGPL (Lesser GPL), BSD (Berkeley Software Distribution), CDDL (Common Development and Distribution License), Apache Lisansı

Özgür / Açık Kaynak Kodlu Yazılım Nedir?

- Richard Stallman
  - “Özgür Yazılım Kullanmayı Hak Ediyorsunuz”

Özgür / Açık Kaynak Kodlu Yazılım Nedir?

- Yazılımı kendi gereksinimlerinize göre;
- - çalıştırma
- - paylaşabilme
- - değiştirebilme
- - değiştirdiğiniz halini tekrar paylaşabilme

Ö/AKK Yazılım Bedava mıdır?

- “Free” <> “Bedava”
- Her zaman ücretsiz değil!!!!
- Serbest dağıtılabılır....
- **Kullanma, Paylaşma, Değiştirme ve**
  - **Değişmiş Halini Paylaşma**

Ö/AKK Yazılım Yetersiz midir?

•

- Ucuz Etin Yahnisi Kötü Olur (mu?)

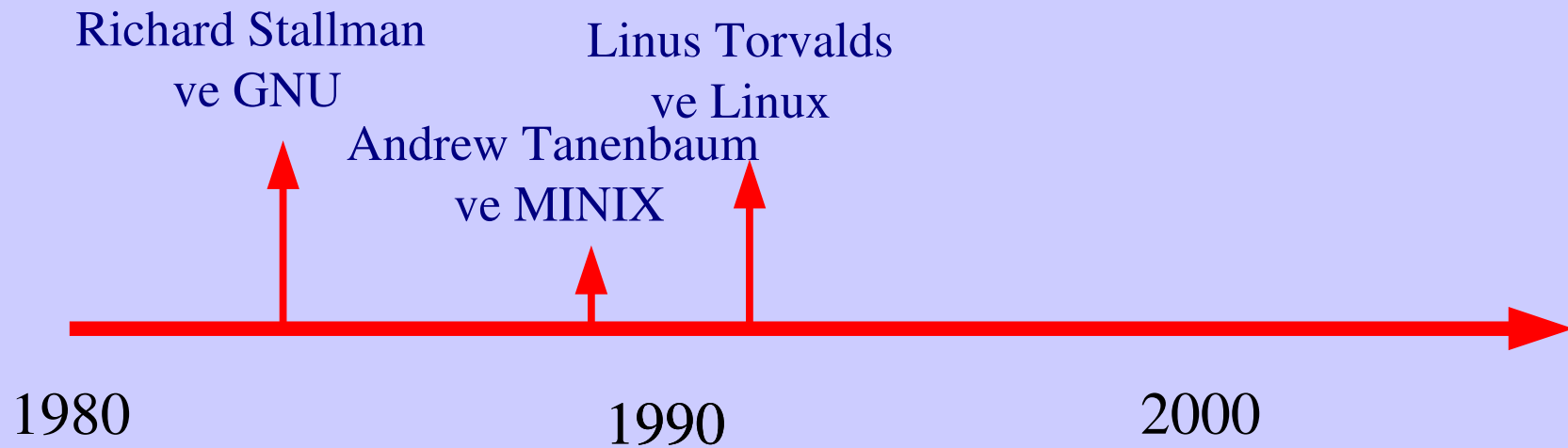
- ???

- **Amaç:**

- Kısa sürede gereksinimleri karşılayacak yazılımı üretmek.
- Gelişmeye açık olacak, yenilikler yapılabilecek
-

Linux Tarihçe

- Toplumsal yarar gözetmek koşuluyla yazılım üretme ve kullanma özgürlüklerinin korunması...
-
- Eğitim amaçlı kodların açılması. "Operating Sistem"
- 12000 satır kod....
-
- 1991'de Helsinki Üniversitesi...

From: torvalds@klaava.Helsinki.FI (Linus Benedict Torvalds)
Newsgroups: comp.os.minix
Subject: What would you like to see most in minix?
Summary: small poll for my new operating system
Message-ID: <1991Aug25.205708.9541@klaava.Helsinki.FI
Date: 25 Aug 91 20:57:08 GMT
Organization: University of Helsinki

Hello everybody out there using minix -

I'm doing a (free) operating system (just a hobby, won't be big and professional like gnu) for 386(486) AT clones. This has been brewing since april, and is starting to get ready. I'd like any feedback on things people like/dislike in minix, as my OS resembles it somewhat (same physical layout of the file-system (due to practical reasons) among other things). I've currently ported bash(1.08) and gcc(1.40), and

things seem to work. This implies that I'll get something practical within a few months, and I'd like to know what features most people would want.

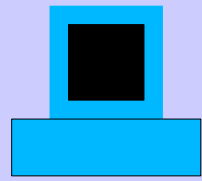
Any suggestions are welcome, but I won't promise I'll implement them :-)

Linus (torvalds@kruuna.helsinki.fi)

PS. Yes - it's free of any minix code, and it has a multi-threaded fs. It is NOT protable (uses 386 task switching etc), and it probably never will support anything other than AT-harddisks, as that's all I have :-(

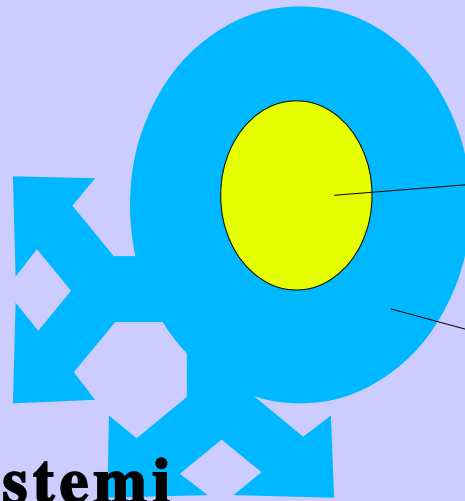
Çekirdek?

İşletim Sistemi

İnsan

- Çekirdek
- Sürücüler
- Uygulamalar
- Yazılımlar arası haberleşme

Dosya Sistemi

► Çekirdek
(Kernel)

► Kabuk
(Shell)

Linux Çekirdeği

Çekirdek: yazılımların donanım ve diğer yazılımlarla iletişim kurmasını sağlayan platform

Linux ---> çekirdek

Slackware, Red Hat, Fedora, SuSe, Pardus, Gelecek, Mandriva.... ---> dağıtım

Linux Dağıtımları

Aynı çekirdek farklı ayarlar, farklı uygulamalar, farklı dil desteği, farklı dosya yapısı.... Dağıtımlar.. 1992... TAMU, MCC Linux...

Slackware, Red Hat, Debian, Fedora, SuSe, Pardus, Gelecek, Gentoo, Ubuntu, Mandriva....

- GPL Lisanslı
- Değişik mimarilerde çalışma özelliği

Linux Dağıtımları

- Kurulum yazılımı
- Paket yöneticisi
  - RPM – RedHat Packet Manager
  - DEB – Debian
  - TGZ – Slackware
  - PiSi – Pardus
- Sistem yönetimi

- 26 Nisan 2002
- Ömer Emre Tokel ve Oğuz Yılmaz

- **Son Kullanıcı Müzeyyen:**

- *Yıl 2002.. Yaş 23, Bayan, Ev kızı...*

- - ***“Ücretsiz olsun”***
    - ***“Kolay kullanılmalı”***
    - ***“Oyun oynamak istiyorum”***
    - ***“Yeniden başlat demesin bana”***
    - ***“İnternet’te olabilecek miyim?”***
    - ***“Virüs istemiyorum!”***
    - ***“Tıklamadan olmaz!”***
    -
    -
    - ***Farkettim de hepsi “Onlarda” da var...***

•Son Kullanıcı Müzeyyen:

•Yıl 2006.. Yaş 27, Bayan, Evlenmiş... Limitli ADLS'i bağlanmış

tsiz olması çok iyi”

y kullanabiliyorum, alıştım”

*oyunlar çıkıyor hergün ama benim pek zamanım kalır
den başlat mı? o da ne?”*

net'te çok hızlı, tarayıcılar verimli?”

s mü? Anılarımda kaldı!”

-Farkettim de ben artık Linux kullanıcısıyım

• **Geliştirici Huhu{s,t}i:**

• *Yıl 2002.. Yaş 24, Erkek, Veritabanı Programcısı*

- ***“Ücretsiz olsa”***
- ***“Esnek olmalı”***
- ***“Keşke kodunu görebilseydim”***
- ***“Hemen derlese”***
- ***“Herşeyi kendim yazmak zorunda mıyım?”***
- ***“Yanlış yaptığımda kitlemese”***
- ***“Dokümanlar nerede demesem”***
- ***“Kime sorsam?”***
-
- ***Bunlar onda yoktu. Neyse ki artık “O” var ..***

•Geliştirici Hulu{s,t}i:

•Yıl 2006.. Yaş 28, Erkek, Veritabanı Yöneticisi.. Hala bekar???

tsiz ama servis hizmeti ücretli karşılanmalı”

nakattan öte bir de güvenilir”

kodunda değişiklik yapıp gönderdim, artık çorbada k

ni? Veritabanı dosyalarını kaybetmek mi? Hayatımda

lgeler yazdım web'de var”

ız olursa bana danışabilirsiniz?”

-Neyse ki artık “Linux Kullanıyorum”...

• **Sistem Yöneticisi Bora:**

• *Yıl 2002.... Yaş 35, Eski XXXXX Ağ Yöneticisi*

- ***“Ücretsiz olsa”***
- ***“Esnek olmalı”***
- ***“Kodu bile değiştirebilsem”***
- ***“Gözüm arkada kalmamalı!”***
- ***“Donanımlar çok pahalı...”***
- ***“Yazdıklarımı görsünler ama okuyamamasınlar istiyorum”***
- ***“Uptime’mımı gururla gösterebilmeliyim”***

-Yolun yarısındayım :(

- **Sistem Yöneticisi Bora:**

- *Yıl 2006... Yaş 39, Bu işten ekmek yiyor*

*Ben eğitim ve servis hizmetinden para kazanıyorum”
ıyor artık”*

*k pahalı ama elinizdeki donanım mutlaka size yetecek
e’leriyle gururlanıyorlar”*

ssız yazılım kullanan bir firma geldi, bütün işletim sis

Linux “kıyas” kaldırmaz

Linux'u nerede kullanabiliriz?

- Eğitim kurumları
- Savunma
- Sanayii – Kamu kuruluşları
- Mali kuruluşlar
- Küçük Ofisler
- Evler

Türkiye'de Neler Yapılıyor?

- **Nerelerde kullanılıyor?**

- **Kamu:** Yargıtay, Tapu ve Kadastro, Milli Piyango İdaresi, Merkez Bankası, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı İstihbarat Daire Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, TÜBİTAK, ULAKBİM, Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarı ...
- **Özel Sektör:** Paşabahçe A.Ş., Şişecam A.Ş., CNR Fuarcılık, Benckiser, Hunca, Tofaş A.Ş., Teba Fırınları ...
- **Üniversiteler:** ODTÜ, İTÜ, DEÜ, İstanbul, Hacettepe, Bilkent, Çankaya, Ankara, Boğaziçi, Kocaeli, Beykent, İzmir Ekonomi, Çanakkale Onsekiz Mart, Süleyman Demirel, Malatya İnönü, Selçuk Üniversiteleri ...
- TürkTelekom A.Ş., Ziraat Bankası, Philips....

MS Windows Uyumluluğu

- MS Windows ile aynı bilgisayarda durabilir, açılışta istediğiniz işletim sistemini seçebilirsiniz
- MS Windows'un dosya sistemlerini tanıyor
- MS Windows ağlarına tam entegre olabiliyor, diğer MS Windows bilgisayarlarla Ağ Komşularında yer alabiliyor
- OpenOffice.Org ile MS Office belgeleri açabilir, yazabilirsiniz
- DOSEmu ile DOS programları çalıştırabilirsiniz
- Wine ile -bazı- MS Windows programlarını çalıştırabilirsiniz
- WineX ile DirectX kullanan MS Windows oyunlarını oynayabilirsiniz
- VMWare ile bir pencere altında MS Windows açılarak istediğiniz yazılımı kullanabilirsiniz.

Linux'u nasıl deneyeceğim?

- Live / Çalışan CD'ler
- VMware / Vmplayer
  - Kurulu makineler
- Gerçek bir deneyim için: diskinizdeki bir iki GB'lık boş bölüm...

- **Linux budur.....**

- -
  -

- **Korsan İşletim Sistemi
Kullanmayın,**

- **Linux Kullanın**

- -

